

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

**«Η ΒΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ»
εμπειρίες, αντιλήψεις και εισηγήσεις**

**ΕΤΟΙΜΑΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ
INSIGHTS MARKET RESEARCH LTD
ΓΙΑ ΤΗ
ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΗ**



Μάρτιος, 2008

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

- Η ποιοτική έρευνα τύπου Focus Groups (ομάδων εστίασης) πραγματοποιήθηκε στα γραφεία της εταιρείας ερευνών Insights Market Research
- Η εταιρεία διαθέτει ειδικές εγκαταστάσεις για ποιοτικές έρευνες τύπου ομάδων εστίασης, εξοπλισμένες με καθρέφτες μιας όψης και μηχανισμούς ηχογράφησης και οπτικογράφησης
- Η συζήτηση κατευθυνόταν από ένα λεπτομερή κατάλογο θεμάτων και κάλυψε πλήρως τους ερευνητικούς στόχους της έρευνας
- Η διάρκεια της κάθε συζήτησης ήταν 1½ - 2 ώρες
- Η επιλογή των ατόμων που συμμετείχαν έγινε με βάση δημογραφικά χαρακτηριστικά όπως την ηλικία, τη κοινωνικοοικονομική κατάσταση, την ιδιότητα και άλλα χαρακτηριστικά που τους κατατάσσουν στις ομάδες στόχευσης της έρευνας

Η έρευνα έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τον διεθνή κώδικα δεοντολογίας της ESOMAR
Τα αποτελέσματα της έρευνας αποτελούν αποκλειστική ιδιοκτησία της Σοσιαλιστικής Γυναικείας Κίνησης. Η εταιρεία Insights Market Research Ltd. σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να αποκαλύψει οποιαδήποτε στοιχεία της έρευνας αυτής σε τρίτα μέρη χωρίς την γραπτή έγκριση της Σοσιαλιστικής Γυναικείας Κίνησης.

ΔΕΙΓΜΑ

- Πραγματοποιήθηκαν 3 ομάδες εστίασης την περίοδο μεταξύ 4-6 Μαρτίου 2008
- Χαρακτηριστικά συμμετεχόντων:
 - ❑ Άντρες και γυναίκες ηλικίας 18-27 χρονών
 - ❑ Απόφοιτοι λυκείου, φοιτητές
 - ❑ Στρατιώτες, εργαζόμενα άτομα
 - ❑ Κάτοικοι αστικών και αγροτικών περιοχών
 - ❑ Από όλα τα κοινωνικό-οικονομικά στρώματα

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- ❑ Αντιλήψεις για την οικογενειακή βία
- ❑ Μορφές βίας
- ❑ Λόγοι που ωθούν στη βία
- ❑ Οι συνέπειες της βίας
- ❑ Τρόποι αντιμετώπισης της βίας
- ❑ Προσωπικές εμπειρίες ενδοοικογενειακής βίας ή εμπειρίες τρίτων ατόμων

I. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

I. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

- ❑ Το φαινόμενο της βίας είναι πλέον συνηθισμένο και πολλές φορές αποδεχτό από τη νεολαία. Όλοι ανεξαρτήτως έχουν βιώσει κάποια μορφή βίας είτε από προσωπική τους εμπειρία, είτε μέσα από το στενό οικογενειακό ή φιλικό τους περιβάλλον.
- ❑ Οι λόγοι που εξωθούν τη βία γενικότερα μπορεί να οφείλονται σε ενδογενείς ή εξωγενείς παράγοντες
- ❑ Προκύπτουν διάφορα διλήμματα αναφορικά με τα όρια που μπορεί εν μέρει να δικαιολογηθεί η οποιαδήποτε μορφή βίας, είτε αυτή είναι σωματική, ψυχολογική, ή ακόμη και σεξουαλική.
- ❑ Επικρατεί έντονος προβληματισμός ως προς την εξέλιξη της βίας τόσο στην ευρύτερη κοινωνία, όσο και στο οικογενειακό περιβάλλον.

I. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

- ❑ Το Χθες
 - ❑ Η γυναίκα ήταν το πιο ευάλωτο θύμα της οικογένειας αλλά και της κοινωνίας
 - ❑ Πλήρης οικονομική εξάρτηση από τον άντρα
 - ❑ Θεωρείτο αλλά και ένοιωθε κατώτερη από τον άντρα
 - ❑ Έπρεπε να τηρεί τα «καθήκοντα» της και να διατηρεί όλες τις ισορροπίες
 - ❑ Δεν είχε δικαίωμα έκφρασης γνώμης
 - Εξαναγκασμός, καταπίεση, φόβος
 - Συχνά θύμα σεξουαλικής, σωματικής, ψυχολογικής βίας
 - ❑ Η βία στο παρελθόν υπήρχε μεν σε μεγάλο βαθμό, αλλά λόγω της υποβαθμισμένης θέσης της γυναίκας στην κοινωνία, πολλές φορές θεωρείτο «φυσιολογικό» φαινόμενο.

I. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

- ❑ Το Χθες (...)
 - ❑ Ο άντρας ήταν ο «άρχοντας» του σπιτιού
 - ❑ Ο λόγος του συχνά ήταν αδιαμφισβήτητος
 - ❑ Το «ξύλο» θεωρείτο τρόπος συμμόρφωσης και υπακοής τόσο για τα παιδιά όσο και για τη σύζυγο
 - ❑ Ακόμη και στο σχολείο το «ξύλο» ήταν αποδεχτό και θεωρείτο αναγκαίο μέσο συμμόρφωσης των παιδιών

I. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

- ❑ Το Σήμερα
 - ❑ Ο ρόλος της γυναίκας έχει σίγουρα αναβαθμιστεί
- Οι γυναίκες είναι πλέον...
 - ❑ Σε μεγάλο βαθμό οικονομικά ανεξάρτητες
 - ❑ Έχουν δικαίωμα μόρφωσης
 - ❑ Έχουν δικαίωμα λόγου / έκφρασης
 - ❑ Διεκδικούν τα δικαιώματά τους
- ❑ Η γυναίκα μπορεί και έχει την γνώση να αντιδρά στις πιέσεις που δέχεται
- ❑ Η άσκηση σωματικής βίας, δεν θεωρείται πλέον μέσο συμμόρφωσης του ατόμου και γι' αυτό καταδικάζεται καταρχήν από την ίδια την γυναίκα αλλά και από τους νέους
- ❑ Παρόλα αυτά η βία δεν παύει να είναι μέρος της καθημερινότητας. Παρατηρούνται συχνά κρούσματα βίας τόσο στα παιδιά, όσο και στις γυναίκες.

I. Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ

- ❑ Το Αύριο
 - ❑ Τα κρούσματα βίας πιθανό να αυξηθούν
 - ❑ Χαλάρωση των κοινωνικών και οικογενειακών δεσμών
 - ❑ Προβολή της βίας μέσω των ΜΜΕ
 - ❑ Αύξηση χρήσης ναρκωτικών ουσιών
 - ❑ Απουσία γονέων λόγω εργασίας
 - ❑ Επικρατεί η άποψη ότι πιθανόν θα επικρατήσουν οι ίδιοι ενδοιασμοί όπως σήμερα και τα άτομα που θα γίνονται θύματα της βίας θα εξακολουθούν να κλείνονται στον εαυτό τους

II. ΛΟΓΟΙ ΥΠΑΡΞΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ

II. ΛΟΓΟΙ ΥΠΑΡΞΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ

- ❑ Οικονομικοί
 - Εξάρτηση γυναίκας από το σύζυγο της
 - Πρόκληση άγχους από την πιθανότητα να αποτύχουν οι γονείς ως προς τα βασικά τους οικογενειακά καθήκοντα
- ❑ Ανισότητα μεταξύ των δύο φύλων (κάποιοι θεωρούν ακόμη το/τη σύντροφο τους κατώτερο/η από αυτούς)
- ❑ Πίεση, άγχος μέσα από το χώρο εργασίας
- ❑ Προσωπικά βιώματα μέσα από την παιδική ηλικία των ατόμων που ασκούν βία

II. ΛΟΓΟΙ ΥΠΑΡΞΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ

- ❑ Λόγοι ύπαρξης οικογενειακής βίας (...)
 - ❑ Αλκοόλ
 - ❑ Ναρκωτικά
 - ❑ Υπερβολική ελευθερία που δίνεται στα παιδιά (γονείς: να μην λείψει τίποτα στα παιδιά τους)
 - ❑ Τάση του ανθρώπου για επίδειξη ισχύος και «ανδρισμού»
 - ❑ Χρήση βίας ως μέσο να αποσπάσει την προσοχή μας ένα άτομο (να νιώσει σημαντικός επιδεικνύοντας τη δύναμη του)
 - ❑ Κάποιο άτομο στο σπίτι, συνήθως ο/η σύντροφος, προκαλεί με τη συμπεριφορά του και εξωθεί τη βία μέσα από τον άλλο

II. ΛΟΓΟΙ ΥΠΑΡΞΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ

- ❑ Λόγοι ύπαρξης οικογενειακής βίας (...)
 - ❑ Ο χαρακτήρας κάποιων ανθρώπων
 - Είναι οξύθυμοι, νευριάζουν εύκολα, έχουν τάση να ασκούν βία στους άλλους
 - Καλλιεργείται πολλές φορές μέσα από απλές, «αθώες», καθημερινές συνήθειες, όπως:
 - Τα παιδιά παρακολουθούν κινούμενα σχέδια τα οποία συχνά προωθούν τη βία
 - Την παρακολούθηση ποδοσφαιρικών αγώνων στα γήπεδα όπου συνήθως παιδιά και γονείς γίνονται μάρτυρες βίαιης συμπεριφοράς



III. ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ

III. ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ



III. ΜΟΡΦΕΣ ΒΙΑΣ



IV. ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

IV. ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

❑ Ψυχολογική βία

- ❑ Τα παιδιά συχνά καταπιέζονται αναφορικά με τις σπουδές τους και το μέλλον που θα ακολουθήσουν από τους γονείς
- ❑ Φωνές και βρισιές στο σπίτι θέλοντας να επιβληθούν μιας κατάστασης
- ❑ Στέρηση δικαιώματος ελευθερίας λόγου
 - Φόβος ότι θα παρεξηγηθούν με αυτά που θα πουν
 - Δεν θα είναι αποδεκτοί και αγαπητοί
 - Η άποψη των μικρότερων δεν «μπορεί» να μετράει
 - Η γυναίκα είναι «κατώτερη»
 - Συχνά ένα άτομο στην οικογένεια έχει το «απάνω χέρι», οι υπόλοιποι πρέπει να υπακούνε μόνο
- ⇒ Τα θύματα ψυχολογικής βίας τείνουν να έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση
- ⇒ Τα θύματα πιστεύουν ότι τους «αξίζει» η κακομεταχείριση και ψάχνουν «σημασία» και «αγάπη» μέσα από αυτή τη διαδικασία



IV. ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

- ❑ Σωματική βία
 - ❑ Άσκηση εξουσίας σε πιο αδύναμα άτομα που δεν μπορούν να υπερασπιστούν τον εαυτό τους
 - ❑ Μέσο για να επιβάλλεται κάποιος, να δείχνει τον «ανδρισμό» του και να «κερδίζει» την εκτίμηση και το θαυμασμό από τους γύρω του. Βασικά το ίδιο το άτομο έχει πρόβλημα και μέσα από την άσκηση βίας προσπαθεί να επιβληθεί και να δείξει ανώτερος.
 - ❑ Κάποιοι τη δικαιολογούν θεωρώντας την ως μέσο συμμόρφωσης
 - ⇒ Συχνά προκαλείται μεγάλη ζημιά στα θύματα από τη σωματική κακοποίηση. Τόσο σωματική όσο και ψυχολογική (συνύπαρξη).
 - ⇒ Μερικά άτομα κλείνονται στον εαυτό τους και συχνά καλλιεργούν μίσος και φόβο προς το άτομο το οποίο τους έχει επιβάλει τέτοιου είδους βία
 - ⇒ Δημιουργείται φαύλος κύκλος
 - ⇒ Επικρατεί έντονος φόβος ο οποίος δεν ξεπερνιέται



IV. ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

- ❑ Σεξουαλική βία
 - ❑ Επικρατεί η αντίληψη ότι υπάρχει σε μεγάλο βαθμό σήμερα, απλά δεν καταγγέλλεται
 - Από κάποιο θείο, πατριό ή ακόμη και από τον ίδιο τον πατέρα και τα αδέρφια
 - Από τον σύντροφο
 - ❑ Συχνά παρατηρείται επίσης και από εργοδότες να δελεάζουν υπαλλήλους με «ανταλλάγματα»
 - ❑ Τάση του ανθρώπου να «κατακτήσει» αυτό που του προβάλλει αντίσταση
 - ❑ Άνθρωποι με έλλειψη αυτοπεποίθησης και άλλες ψυχικές διαταραχές καταφεύγουν σε αυτή τη μορφή βίας
 - ❑ Υπήρχε η αντίληψη ότι η γυναίκα, ειδικά παλαιότερα, ήταν καθήκον της να ικανοποιήσει τον άντρα και μόνον αυτόν. Ακόμη και σήμερα, λόγω αγάπης μερικές γυναίκες δεν εναντιώνονται στις ορμές του συζύγου/ συντρόφου τους.

IV. ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

- ❑ Σεξουαλική βία (...)
 - ❑ Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι περισσότεροι έχουν δηλώσει ότι έχουν δεχτεί κάποια μορφή σεξουαλικής βίας από τους συντρόφους τους
 - ❑ Όταν ασκείται η σεξουαλική βία, υπάρχει έλλειψη σεβασμού στο άτομο που βρίσκεται δίπλα μας
 - ❑ Ακόμη και σήμερα οι πλείστες περιπτώσεις δεν καταγγέλλονται. Πολλοί προσπαθούν να καταφύγουν σε βοήθεια αλλά λίγοι είναι αυτοί που θα προχωρήσουν σε καταγγελίες γιατί:
 - Φοβούνται την αντίδραση του θύτη
 - Φοβούνται για τις επιπτώσεις που θα έχει ο θύτης
 - Φοβούνται τις αντιδράσεις της κοινωνίας
 - Φοβούνται για τον ίδιο τους εαυτό

V. ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

V. ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

- ❑ *«Έχω μια φίλη που την κακοποιούσε σεξουαλικά ο θείος της από ηλικία 9 χρονών. Η μητέρα της το γνώριζε αλλά δεν έκανε τίποτα για να το σταματήσει...δεν ήθελε να το μάθει ο κόσμος»*
- ❑ *«Γνωρίζω μια κοπέλα που την κακοποιούσε σεξουαλικά ο πατέρας της από πολύ μικρή ηλικία και ενώ η μητέρα της το ήξερε δεν ήθελε να τον χωρίσει για να μην μείνει μόνη της. Αυτή η κοπέλα σήμερα είναι 18 χρονών και έχει κλειστεί στον εαυτό της»*
- ❑ *«Ένας οικογενειακός μας φίλος μου έχει ριχτεί σεξουαλικά, δεν έχω πει τίποτα στους γονείς μου για να μην χαλάσουν οι σχέσεις τους»*
- ❑ *«Μου έτυχε να υποκύψω στις απαιτήσεις του συντρόφου μου γιατί δεν ήθελα να τον χάσω...»*
- ❑ *« Οι γονείς μου πάντα με μείωναν, πάντα με έφταιγαν για όλα... ..δεν με άφησαν να σπουδάσω αυτό που ήθελα»*
- ❑ *«Θυμάμαι τους γονείς μου πάντα να καβγαδίζουν στο σπίτι ...δεν άντεχα να τους ακούω..»*

VI. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

VI. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

❑ Τα θύματα συνήθως:

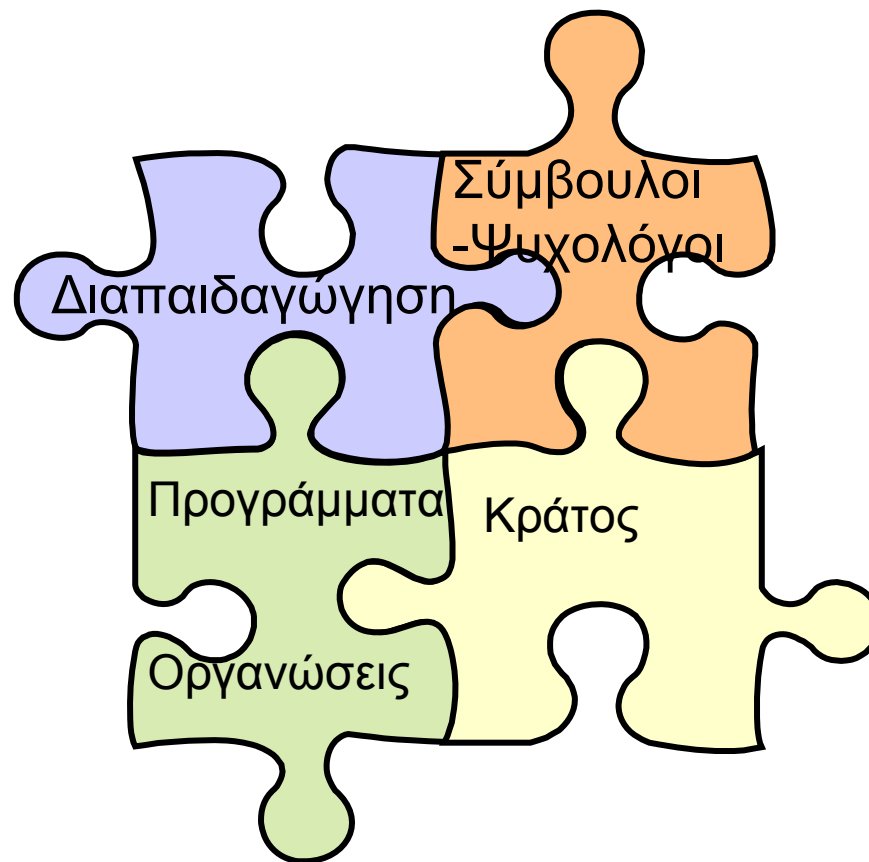
- Κλείνονται στον εαυτό τους
- Έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Μαθαίνουν να μιμούνται τη βίαιη συμπεριφορά όχι μόνο στις δικές στους σχέσεις αλλά και στην οικογένεια τους
- Αποξενώνονται από την οικογένεια και από το κοινωνικό σύνολο
- Ορισμένοι κάνουν στροφή προς άλλη διεξοδο για στήριξη όπως ναρκωτικά, εγκληματικότητα



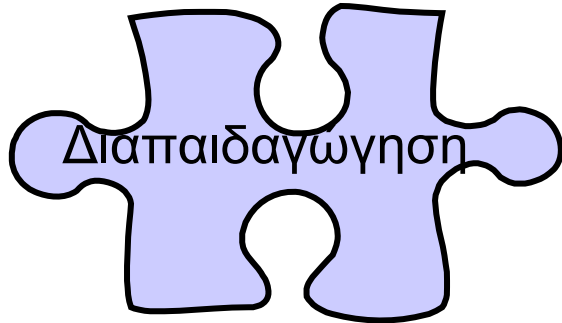
VII. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΒΙΑΣ

VII. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΒΙΑΣ

- Η αντιμετώπιση της βίας εξαρτάται από διάφορους αλληλένδετους παράγοντες:



VII. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΒΙΑΣ



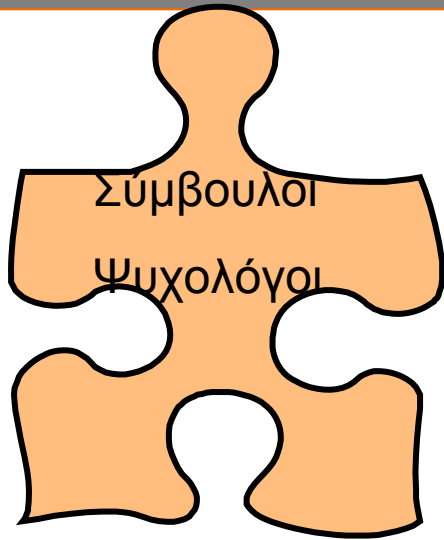
- ❑ Από μικρή ηλικία τα παιδιά πρέπει να ενημερώνονται στο σχολείο για το τι είναι η βία, ποιες είναι οι μορφές της βίας και πως αντιμετωπίζεται
- ❑ Ενημέρωση μέσα από την ίδια οικογένεια και τα πρότυπα που αναπτύσσει (η γυναίκα πρέπει να διεκδικήσει τη ισότιμη θέση της, τον σεβασμό και τα δικαιώματα της μέσα στην οικογένεια)
- ❑ Πρέπει να γνωρίζουν ότι η βία καταδικάζεται και να αποθαρρύνονται από να την ασκούν
- ❑ Πρέπει να αλλάξει η αντίληψη που επικρατεί για την «σιωπή» και να ενθαρρύνονται τα θύματα να καταγγείλουν τα περιστατικά

VII. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΒΙΑΣ



- ❑ Πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη προβολή και ενημέρωση για τις οργανώσεις που στηρίζουν τα θύματα βίας
- ❑ Πρέπει να γίνει πιο ενεργή η δράση τους στο σύνολο της κοινωνίας και στα θύματα
 - Να κερδιθεί η εμπιστοσύνη των θυμάτων
 - Να οργανώνουν σεμινάρια και προγράμματα με στόχο την καταπολέμηση της βίας
 - Ειδικά προγράμματα για επανένταξη των θυτών στην κοινωνία

VII. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΒΙΑΣ



- ❑ Ειδική ομάδα συμβούλων και ψυχολόγων θα πρέπει να επισκέπτονται σχολεία με στόχο την προσέγγιση και στήριξη των παιδιών που τους ασκείται οικογενειακή βία
- ❑ Να παρέχουν στήριξη σε οικογένειες που είναι θύματα οικογενειακής βίας
- ❑ Να οργανώνουν μικρές συγκεντρώσεις όπου θύματα και θύτες θα μπορούν να λαμβάνουν μέρος

VII. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΒΙΑΣ



- ❑ Το κράτος έχει μεγάλη ευθύνη και διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην καταπολέμηση της βίας
- ❑ Θα πρέπει να ενημερώσει το κοινό και ειδικότερα τα θύματα της βίας, ότι τους στηρίζει και ότι μπορούν και πρέπει να καταγγέλλουν τα περιστατικά βίας
- ❑ Να υπάρχει μεγαλύτερη διακριτικότητα, ειδικά από την αστυνομία, στον χειρισμό καταγγελιών για οικογενειακή βία

VIII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

VIII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ❑ Οι νέοι σήμερα είναι λιγότερο ανεκτικοί και έντονα καταδικαστικοί απέναντι σε μορφές οικογενειακής βίας όπως η σωματική βία και η σεξουαλική βία
- ❑ Θεωρούν όμως ότι αν και έχουν αλλάξει οι αντιλήψεις το πρόβλημα της βίας στην οικογένεια δεν έχει εξαλειφθεί. Αντίθετα εξακολουθεί να υπάρχει με θύματα κυρίως γυναίκες και παιδιά
- ❑ Για τους νέους η χειρότερη και πιο διαδεδομένη μορφή ενδοοικογενειακής βίας σήμερα **δεν είναι η σωματική αλλά η ψυχολογική βία**. Ως αιτίες της προσδιορίζουν την ανισότητα στις σχέσεις άντρα γυναίκας (ανισότητα οικονομική αλλά και τροφοδοτούμενη από παλιές πατριαρχικές αντιλήψεις) και η μη αναγνώριση στα παιδιά της ελευθερίας του λόγου. Υπάρχει πρόβλημα στις οικογένειες που ο άντρας θεωρεί τη γυναίκα κατώτερή του ή οι γονείς δε δίνουν δικαίωμα έκφρασης στα παιδιά

VIII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ❑ Επίσης φοβερά επιβλαβής με μόνιμες επιπτώσεις είναι για τους νέους οποιαδήποτε εκδήλωση σεξουαλικής βίας εντός της οικογένειας.. Μάλιστα, σύμφωνα με τους νέους, ακόμα και σήμερα δεν είναι σπάνιο φαινόμενο να υφίσταται μια γυναίκα σεξουαλική βία από το σύντροφο της. Πίσω από την έλλειψη της καταγγελίας τέτοιων περιστατικών κρύβεται ο **φόβος** των συνεπειών για το θύμα αλλά και για το θύτη.
- ❑ Παρά τη βελτίωση των κοινωνικών αντιλήψεων για το θέμα της βίας στην οικογένεια, οι νέοι επισημαίνουν ότι έχουν προστεθεί καινούριοι παράγοντες οι οποίοι συνεισφέρουν σε ένα υπόστρωμα εκδήλωσης βίαιης συμπεριφοράς, παράγοντες όπως η χαλάρωση των οικογενειακών και κοινωνικών δεσμών και η προβολή της βίας μέσα από τα MME

VIII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ❑ Αναλυτικότερα, ως παράγοντες που υποθάλλπουν την οικογενειακή βία, οι νέοι αναφέρουν:
 - την οικονομική εξάρτηση της γυναίκας
 - την διατήρηση παραδοσιακών πατριαρχικών αντιλήψεων περί ανωτερότητας του άντρα
 - το άγχος της σύγχρονης ζωής
 - τη διάδοση των ναρκωτικών και της χρήσης του αλκοόλ
 - την αναπαραγωγή της βίας από θύματα που γίνονται στη συνέχεια της ζωής τους θύτες.
- ❑ Για να περιοριστεί το φαινόμενο της βίας στην οικογένεια οι νέοι προτείνουν: να αλλάξουν οι αντιλήψεις και οι νοοτροπίες της ανοχής απέναντι στη βία, να τολμήσει το σχολείο να μιλήσει ανοικτά στα παιδιά ενάντια στη βία και τις αντιλήψεις που την εκτρέφουν και να είναι ακόμα πιο δραστήριοι οι δημόσιοι και οι μη κυβερνητική φορείς στις παρεμβάσεις τους για καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας.

